TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. gegužės 4 d.*

Byloje C-169/04

dėl *VAT and Duties Tribunal*, Londonas (Jungtinė Karalystė), 2004 m. balandžio 2 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. balandžio 5 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Abbey National plc,

Inscape Investment Fund

prieš

Commissioners of Customs & Excise,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai J. Malenovský, S. von Bahr (pranešėjas), A. Borg Barthet ir U. Lõhmus,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. kovo 10 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Abbey National plc*, atstovaujamos *barrister* J. Woolf, advokato J.-C. Bouchard, įgalioto *solicitor* R. Croker,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos K. Manji bei E. O'Neill ir S. Nwaokolo, padedamų *barrister* R. Hill,

— Liuksemburgo vyriausybės, atstovaujamos S. Schreiner,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal,

susipažinęs su 2005 m. rugsėjo 8 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1, toliau – Šeštoji direktyva) 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas dviejose bylose *Abbey National plc* (toliau – *Abbey National*) ir *Inscape Investment Fund* prieš *Commissioners of Customs & Excise* (toliau – *Commissioners*) dėl, pirma, paslaugų, kurias suteikė kelių kolektyvinio investavimo subjektų, įsteigtų pagal patikėjimo teisę (*authorised unit trusts*), ir vienos atviro tipo investicinės bendrovės (*Open-ended investment company*, toliau – OEIC) depozitoriumai, ir, antra, administravimo ir apskaitos paslaugų, kurias suteikė vienos *OEIC* valdymo bendrovės įgaliota trečioji bendrovė, apmokestinimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkte nurodyta:

„Nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės atleidžia nuo mokesčio toliau nurodytą veiklą taikydamos sąlygas, kurias jos turi nustatyti siekdamos užtikrinti, kad atleidimas nuo mokesčio būtų teisingas ir sąžiningas ir kad būtų užkirstas kelias galimam mokesčių vengimui, išsisukinėjimui ar piktnaudžiavimui:

<...>

d) šiuos sandorius:

1. paskolų suteikimą, įskaitant derybas dėl paskolos, taip pat suteiktos paskolos priežiūrą, kai ją vykdo paskolą suteikęs asmuo;

2. derybas ir bet kokius sandorius dėl paskolų garantijų ar kitokių finansinių užtikrinimų, taip pat paskolų garantijų priežiūrą, kai ją vykdo paskolą suteikęs asmuo;

3. sandorius, įskaitant derybas, dėl indėlių ir einamųjų sąskaitų, mokėjimų, pervedimų, skolų, čekių ir kitų apyvarčių dokumentų, bet išskyrus skolų išieškojimą ir faktoringą;

4. sandorius, įskaitant derybas, dėl valiutos, banknotų ir monetų, naudojamų kaip mokėjimo priemonė, išskyrus kolekcionavimo objektus; kolekcionavimo objektai – tai aukso, sidabro ar kitų metalų monetos ir banknotai, kurie paprastai nėra naudojami kaip mokėjimo priemonė, arba numizmatinės vertės monetos;

5. sandorius, įskaitant derybas, bet išskyrus saugojimą ir valdymą, susijusius su akcijomis, turto dalimis bendrovėse ar asociacijose, įmonių obligacijomis ir kitais vertybiniais popieriais, išskyrus:

— dokumentus, nustatančius nuosavybės teisę į prekes,

— 5 straipsnio 3 dalyje nurodytas teises ar vertybinius popierius;

6. specialių investicinių fondų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymą."

4 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo (OL L 375, p. 3) 1 straipsnio 2 dalis kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (toliau – KIAVPS) laiko subjektus:

„— kurių vienintelis tikslas yra pritraukto iš visuomenės kapitalo kolektyvinis investavimas į perleidžiamus vertybinius popierius ir kurie veikia vadovaudamiesi rizikos skaidymo principu

ir

— kurių investiciniai vienetai savininkų pageidavimu yra tiesiogiai ar netiesiogiai atperkami ar išperkami už tų subjektų turtą. <...>“

5 Pagal to paties 1 straipsnio 3 dalį šie subjektai gali būti steigiami „pagal sutarčių teisę (kaip bendrieji investiciniai fondai, valdomi valdymo bendrovių) arba pagal patikėjimo teisę (kaip patikėjimo fondai), arba pagal įstatus (kaip investicinės bendrovės)“. Pagal Direktyvą 85/611 sąvoka „bendrieji investiciniai fondai“ taip pat apima „patikėjimo fondą“.

6 Remiantis šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalimi KIAVPS gauna valstybės narės, kurioje jis įsikūręs, kompetentingų institucijų leidimą veikti. Šis leidimas galioja visoms valstybėms narėms.

7 Pagal šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalį tam, kad būtų gautas leidimas veikti, bendrasis investicinis fondas turi turėti valdymo bendrovę ir depozitoriumą, o investicinė bendrovė, kuriai taip pat taikomas reikalavimas dėl depozitoriumo, neprivalo turėti valdymo bendrovės.

8 Pagal Direktyvos 85/611 7 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį bendrojo investicinio fondo ir investicinės bendrovės turtas turi būti patikėtas saugoti depozitoriumui.

9 Kalbant apie bendruosius investicinius fondus, pagal šios direktyvos 7 straipsnio 3 dalį depozitoriumas taip pat privalo:

„a) užtikrinti, kad investicinių vienetų pardavimas, išleidimas, atpirkimas, išpirkimas ir panaikinimas, atliekamas patikėjimo fondo vardu arba valdymo įmonės, yra vykdomas pagal teisės aktus ir fondo taisykles;

b) užtikrinti, kad investicinių vienetų vertė būtų apskaičiuojama pagal teisės aktus ir fondo taisykles;

c) vykdyti valdymo įmonės nurodymus, jeigu šie neprieštarauja teisės aktams ar fondo taisyklėms;

d) užtikrinti, kad sandoriuose, susijusiuose su patikėjimo fondo turtu, kiekviena priklausanti fondui suma būtų jam pervedama per nustatytą laikotarpį;

e) užtikrinti, kad patikėjimo fondo pajamos būtų panaudojamos pagal teisės aktus ir fondo taisykles."

10 Kalbant apie investicines bendroves, šios direktyvos 14 straipsnio 3 dalis pabrėžia, kad, be turto saugojimo, depozitoriumas privalo:

„a) užtikrinti, kad bendrovės ar jos vardu atliekamas investicinių vienetų pardavimas, išleidimas, atpirkimas, išpirkimas ir panaikinimas būtų vykdomi pagal teisės aktus ir bendrovės steigimo dokumentus;

b) užtikrinti, kad sandoriuose, susijusiuose su bendrovės turtu, kiekviena jai priklausianti suma būtų pervedama jai per nustatytą laikotarpį;

c) užtikrinti, kad bendrovės pajamos būtų panaudojamos pagal teisės aktus ir jos steigimo dokumentus."

11 Pagal Direktyvos 85/611 9 ir 16 straipsnius depozitoriumas pagal valstybės, kurioje yra įsikūrusi valdymo įmonės registruota buveinė, nacionalinę teisę atsako valdymo įmonei bei investicinių vienetų savininkams už visus nuostolius, jų patirtus dėl nepateisinamo savo prievolių nevykdymo ar netinkamo jų vykdymo.

12 Pagal šios direktyvos 10 straipsnio 1 dalį ir 17 straipsnio 1 dalį jokia bendrovė negali veikti kaip valdymo bendrovė ir investicinė bendrovė ir tuo pačiu metu kaip depozitoriumas.

13 Direktyva 85/611 iš dalies buvo pakeista 2002 m. sausio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/107/EB, siekiant reguliuoti valdymo įmonių veiklą ir supaprastintus prospektus (OL L 41, p. 20), ir 2002 m. sausio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/108/EB, kas susiję su KIPVPS investicijomis (OL L 41, p. 35). Iš dalies pakeistos Direktyvos 85/611 5 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa nurodo šios direktyvos II priedą, kuriame yra funkcijų, kurias apima specialių investicinių fondų ir investicinių bendrovių valdymo veikla, nebaigtinis sąrašas. Šis sąrašas numato tokias funkcijas:

„— Investicijų valdymas

— Administravimas:

a) teisinės ir fondų valdymo apskaitos paslaugos;

b) klientų užklausos;

c) vertinimas ir kainos nustatymas (įskaitant mokestines pajamas);

d) stebėjimas, ar laikomasi reikalavimų;

e) investicinių vienetų registro tvarkymas;

f) pajamų paskirstymas;

g) investicinių vienetų emisija ir išpirkimas;

h) sutarčių sudarymas (įskaitant sertifikatų išsiuntimą);

i) įrašų laikymas.

— Prekiavimas."

14 Iš dalies pakeistos Direktyvos 85/611 5g straipsnio 1 dalis, kuri pagal šios direktyvos 13b straipsnį taip pat yra taikoma investicinėms bendrovėms, nepaskyrusioms įgaliotos valdymo įmonės, numato galimybę, esant tam tikroms sąlygoms, valdymo įmonėms, „siekiančioms efektyviau vadovauti įmonių verslui, deleguoti trečiosioms šalims savo pačių vardu atlikti vieną ar daugiau tų įmonių funkcijų".

Nacionalinės teisės aktai

15 Pagal 1994 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (Value Added Tax Act 1994) 9 priedo 5 grupės 9 ir 10 punktus Jungtinėje Karalystėje „specialiais investiciniais fondais" Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio prasme laikomi „authorised unit trusts" (9 punktas) ir *OEIC* (10 punktas).

16 Jungtinėje Karalystėje Direktyva 85/611 buvo perkelta 2000 m. Finansinių paslaugų ir rinkų įstatymu (Financial Services and Markets Act 2000, toliau – *FSMA*), kurio taikymo apimtis yra platesnė nei šios direktyvos.

17 Pagal *FSMA*, „authorised unit trust" yra kolektyvinio investavimo planas, kurio nuosavybę investicinių vienetų savininkų vardu valdo patikėjimo fondas, kuriam yra suteiktas leidimas veikti. Esant tokiam planui, investuotojai perka ar parduoda fondų investicinius vienetus. Egzistuojant valdytojo teisei investuotojų investicinius vienetus išpirkti ar investuotojams juos parduoti, nauji investiciniai vienetai išleidžiami ar išperkami kiekvieną kartą, kai investuotojas perka ar parduoda investicinius vienetus.

18 Pagal kolektyvinio investavimo planams taikomas taisykles, nustatytas institucijos, atsakingos už finansines paslaugas (*Financial Services Authority*) „Collective Investment Schemes Sourcebook" (toliau – *CIS Sourcebook*), „authorised unit trust" valdytojas pastarąjį turi valdyti pagal patikėjimo sutartį, *CIS Sourcebook* taisykles ir naujausią prospektą.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimas nurodo, kad *OEIC* yra specialiems investiciniams fondams analogiška kolektyvinio investavimo plano rūšis, bet jos struktūra yra tokia kaip prekybos bendrovės, jai netaikant

patikėjimo teisės. Be *FSMA* nuostatų, *OEIC* veiklą pirmiausia reglamentuoja 2001 m. Atviro tipo investicinėms bendrovėms taikomos taisyklės (*Open-Ended Investment Companies Regulations* 2001, toliau – *OEIC Regulations*). *OEIC* kapitalas yra kintamas, t. y. naujos akcijos išleidžiamos, kai investuotojas ketina investuoti į bendrovę, ir išperkamos, kai jis ketina investiciją atsiimti.

20 *OEIC Regulations* numato, kad *OEIC* veiklai turi vadovauti bent vienas įmonės, turinčios leidimą veikti, direktorius (*Authorised Corporate Director*, toliau – ACD). Tai turi būti juridinis asmuo, paskirtas ir įgaliotas veikti kaip direktorius.

21 *FSMA* ir *CIS Sourcebook* numatyta, kad „authorised unit trust" depozitorius reiškia „trustee", o *OEIC Regulations OEIC* depozitorius vadinamas „depozitoriumi".

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

22 *Abbey National Unit Trust Managers Limited* ir *Scottish Mutual Investment Managers Limite, TVA Abbey National* grupės narės, valdo atitinkamai penkiolika ir vienuolika „authorised unit trusts".

23 Pastarųjų *trustees* yra arba *Clydesdale Bank plc* (toliau – *Clydesdale*), arba *Citicorp Trustee Company Limited* (toliau – *Citicorp*), arba *HSBC Bank plc* (toliau – *HSBC*). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad jie išrašo sąskaitą

bendrai atlyginimo sumai už savo, kaip *trustees*, funkcijas. Nors *Clydesdale* ir *HSBC* taip pat veikia kaip saugotojai, o jų išrašytose sąskaitose bendram *trustees* atlyginimui nebuvo nurodyta bendro saugojimo, už kurį numatytas atskiras atlyginimas, o *Citicorp*, nors ir *trustee*, neveikia kaip saugotojas.

24 ACD funkcijoms *Inscape Investment Fund* atveju buvo paskirtas *Inscape Investments Limited*, o kitų trijų *OEIC* atveju – *Abbey National Asset Managers Limited*. *Inscape Investments Limited* ir *Inscape Investment Fund* taip pat yra *TVA Abbey National* grupės nariai.

25 *Citicorp* buvo paskirta šių keturių *OEIC* depozitoriumu ir išrašo sąskaitą faktūrą bendram atlyginimui už savo funkcijas. Tačiau ji nebėra jų saugotojas.

26 2000 m. pabaigoje *Inscape Investments Limited* sudarė sutartį dėl *Inscape Investment Fund* apskaitos su *Bank of New York Europe Limited*, o vėliau – su *Bank of New York* (toliau — *Bank of New York*). Pagal šią sutartį pastarasis, įgaliotas *Inscape Investments Limited*, įsipareigojo teikti keletą paslaugų, būtent apskaičiuoti fondo pajamas ir investicinių vienetų ar akcijų kainas, įvertinti turtą, atlikti apskaitą, parengti pajamų paskirstymo deklaraciją, teikti informaciją ir dokumentus periodinėms ataskaitoms ir mokesčių, statistinėms bei pridėtinės vertės mokesčio (toliau — PVM) deklaracijoms, taip pat rengti pajamų prognozes.

27 *Bank of New York* taip pat įsipareigojo teikti kitas paslaugas, pavyzdžiui, apdoroti duomenis suderinti fondus, apskaičiuoti ir įregistruoti mokesčius ir išlaidas, registruoti bendrovės įvykius, skelbti spaudoje kasdienes vienetų kainas, pildyti

mokesčių ir PVM deklaracijas, taip pat deklaracijas Anglijos bankui, apskaičiuoti paskirstymų ir pajamų mokestį bei atsakyti į *Inscape Investments Limited* ir (ar) depozitoriumo klausimus.

28 *Abbey National* pareiškė ieškinį dėl kelių „authorised unit trusts" *trustees*, kurie valdo jos dukterines įmones, apmokestinimo PVM, o *Inscape Investment Fund* – dėl to, kad jo depozitoriumas reikalavo PVM.

29 Be to, *Abbey National* ginčija *Bank of New York* išrašytą sąskaitą faktūrą *Inscape Investments Limited,* kurioje yra nurodytas PVM už administravimo ir apskaitos paslaugas, kurias jis suteikė būdamas fondo direktoriumi.

30 *Abbey National* taip pat teigia, kad *Bank of New York* suteiktos paslaugos yra atleidžiamos nuo PVM, nes tai yra „specialių investicinių fondų valdymas" pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį. Šiuo klausimu ji tvirtina, kad fondo administravimas yra akivaizdi jo valdymo dalis ir kad visų valdymo administracinių aspektų arba dėl jų didžiosios dalies, kurie yra būdinga ir esminė valdymo dalis, delegavimas kitam asmeniui neturi būti traktuojama kitaip nei kai kurių sprendimų, susijusių su investicijų pasirinkimu, delegavimas.

31 *Abbey National* ir *Inscape Investment Fund* taip pat teigia, kad paslaugos, kitos nei saugojimo paslaugos, kurias suteikė „authorised unit trust" *trustees* ir *OEIC* depozitoriumai, taip pat yra atleistos nuo mokesčio pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį. Iš tiesų tarp valdymo funkcijų yra taip pat ir kontrolės, ir depozitoriumo ar *trustee* sprendimų priėmimo funkcijos.

32 Pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimą, *Commissioners* teigimu, specialių investicinių fondų valdymo būdingos ir pagrindinės funkcijos yra investicijų valdymas, apimantis turto, kuris yra šio valdymo objektas, pasirinkimą ir disponavimą juo. Jie tvirtina, kad *trustees* ir depozitoriumų suteiktos paslaugos nėra atleistos nuo mokesčio, nes jos paprastai nėra susijusios su kasdieniais sprendimais dėl investicijų valdymo, o jų pagrindinė užduotis yra apsaugoti vartotojus ir investuotojus. Dėl to fondo direktoriaus suteiktos administravimo paslaugos taip pat nėra atleistos nuo mokesčio, nes jos neapima turto, kuris yra valdymo objektas, pasirinkimo ir disponavimo juo.

33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pastebi, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatyto atleidimo nuo mokesčio taikymo sritis nėra aiški. Šiuo klausimu jis tvirtina, kad įvairios valstybės narės skirtingai traktuoja tokią, kaip ginčijama pagrindinėje byloje, veiklą.

34 Šiomis aplinkybėmis *VAT and Duties Tribunal*, Londonas, nusprendė sustabdyti bylą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodytas „specialių investicinių fondų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymo“ (*the management of special investment funds as defined by Member States*) atleidimas nuo mokesčio reiškia, kad valstybės narės turi teisę nustatyti, kokią veiklą apima specialių investicinių fondų „valdymas“, bei nustatyti, kurie specialūs investiciniai fondai gali pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio?

2) Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą yra neigiamas ir Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodyta sąvoka „valdymas" Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, ar, atsižvelgiant į Direktyvą 85/611 <...>, depozitoriumui arba patikėtiniui remiantis Direktyvos (85/611) 7 ir 14 straipsniais, nacionalinės teisės nuostatomis ir su fondais susijusiomis taisyklėmis už paslaugas sumokėtos sumos laikomos „specialių fondų valdymo" paslaugomis, nuo mokesčio atleistomis pagal Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį?

3) Jei atsakymas į pirmą klausimą yra neigiamas ir sąvoka „valdymas" Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodytas „specialių fondų valdymo" atleidimas nuo mokesčio taikomas trečiojo asmens – valdytojo suteiktoms administracinio fondų valdymo paslaugoms?"

Dėl pirmojo klausimo

35 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar specialių investicinių fondų „valdymo" sąvoka, numatyta Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, kurios turinio valstybės narės negali keisti.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

36 *Abbey National*, Liuksemburgo vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija mano, kad „specialių investicinių fondų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymo"

atleidimas nuo mokesčio, numatytas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, pastarosioms nesuteikia teisės nustatyti, kokia veikla laikytina specialių investicinių fondų „valdymu".

37 Priešingai, Jungtinės Karalystės vyriausybė tvirtina, kad šis atleidimas nuo mokesčių valstybėms narėms suteikia šią teisę ir teisę nustatyti specialius investicinius fondus, kurie gali pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio.

Teisingumo Teismo vertinimas

38 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, Šeštosios direktyvos 13 straipsnyje numatyti atleidimo nuo mokesčio atvejai yra savarankiškos Bendrijų teisės sąvokos, kurios tikslas – išvengti prieštaravimų taikant PVM sistemą tarp valstybių narių (šiuo atveju žr. 2000 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-358/97, Rink. p. I-6301, 51 punktą; 2005 m. kovo 3 d. Sprendimo *Fonden Marselisborg Lystbådehavn*, C-428/02, Rink. p. I-1527, 27 punktą ir 2005 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Ygeia*, C-394/04 ir C-395/04, Rink. p. I-10373, 15 punktą).

39 Nors dėl šios priežasties valstybės narės negali keisti jų turinio, būtent kai jos nustato jų taikymo sąlygas, tai neturėtų būti taikoma tuo atveju, kai Taryba joms suteikia teisę apibrėžti kai kurias atleidimo nuo mokesčio sąlygas (žr. 1996 m. kovo 28 d. Sprendimo *Gemeente Emmen*, C-468/93, Rink. p. I-1721, 25 punktą).

40 Todėl reikia išnagrinėti, ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies d punkto 6 papunktis valstybėms narėms patiki teisę išaiškinti tiek sąvoką „specialūs investiciniai fondai", tiek fondų „valdymas", ar jis taikomas tik pirmajai iš šių sąvokų.

41 Šiuo klausimu reikia pripažinti, kad nors šios nuostatos versijose anglų ir olandų kalba reikšmė yra neaiški, būtent iš versijų danų, vokiečių, prancūzų ir italų kalbomis yra aišku, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis nurodo valstybių narių apibrėžimus, susijusius tik su sąvoka „specialūs investiciniai fondai".

42 Ribota šios nuorodos taikymo sritis nacionalinėje teisėje, kuri yra aiški būtent iš versijų danų, vokiečių, prancūzų ir italų kalbomis, yra grindžiama sąvokos kontekstu, Šeštosios direktyvos struktūra ir tikslu išvengti PVM sistemos taikymo skirtumų tarp valstybių narių.

43 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad specialių investicinių fondų „valdymo" sąvoka, numatyta Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, kurios turinio valstybės narės negali keisti.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

44 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia išnagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Šeštosios direktyvos

13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, kad „specialių investicinių fondų valdymas" apima:

— depozitoriumo išrašytose sąskaitose nurodytas paslaugas, suteiktas pagal Direktyvos 85/611 7 ir 14 straipsnius, nacionalines nuostatas ir fondams taikomas taisykles, ir

— administracinio fondų valdymo ir apskaitos paslaugas, suteiktas trečiojo asmens – valdytojo.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

45 *Abbey National* ir Liuksemburgo vyriausybė tvirtina, kad paslaugos, suteiktos pagal Direktyvos 85/611 7 ir 14 straipsnius, nacionalines nuostatas ir fondams taikomas taisykles, už kurias depozitoriumas arba *trustee* išrašė sąskaitas faktūras, yra paslaugos, kurios pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį yra atleidžiamos nuo mokesčio.

46 Pastaroji nuostata taip pat apima trečiojo asmens – valdytojo – suteiktas paslaugas administruojant fondus.

47 Jungtinės Karalystės vyriausybė tvirtina, kad specialių investicinių fondų „valdymo" sąvoka, esanti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, turi būti suprantama kaip susijusi su pagrindine investicijų valdymo funkcija, kurią atlieka specialių investicinių fondų valdytojas.

48 Šis atleidimas nuo mokesčio netaikomas depozitoriumo ar *trustee* paslaugoms, už kurias buvo išrašytos sąskaitos faktūros, suteiktoms saugant specialių investicinių fondų turtą arba kontroliuojant valdytojo veiklą, siekiant užtikrinti, kad jis veikia pagal teisės aktus ir fondų taisykles.

49 Dėl tų pačių priežasčių minėtas atleidimas nuo mokesčio netaikomas vien tik administravimo paslaugoms, valdytojui suteiktas direktoriaus, kuriam deleguota fondo apskaita.

50 Komisijos teigimu, „specialių investicinių fondų valdymo" sąvoka pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį apima visas paslaugas, kurios yra tiesiogiai susijusios su fondo panaudojimu, t. y. investavimo politikos nustatymas, turto pirkimas ir pardavimas.

51 Depozitoriumo suteiktos paslaugos pagal Direktyvos 85/611 7 ir 14 straipsnius, nacionalines teisės aktų nuostatas ir fondų taisykles nėra fondų valdymas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio prasme.

52 Trečiojo asmens – valdytojo – suteiktos paslaugos, susijusios su fondų administraciniu valdymu, nėra fondų valdymas šios nuostatos prasme.

Teisingumo Teismo vertinimas

53 Pirmiausia reikia pripažinti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis taikomas visų formų specialiems investiciniams fondams. Į šios nuostatos taikymo sritį patenka tiek kolektyvinio investavimo subjektai, steigiami pagal sutarčių teisę arba pagal patikėjimo teisę, tiek steigiami pagal įstatus.

54 Iš tiesų nei Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio nei kontekstas, nei turinys nenurodo, kad teisės akto leidėjas ketino šią nuostatą taikyti tik kolektyvinio investavimo subjektams, steigiamiems pagal sutarčių teisę arba pagal patikėjimo teisę.

55 Bet priimant Šeštąją direktyvą Bendrijos terminologija šioje srityje dar nebuvo suderinta, o Direktyva 85/611, savo 1 straipsnio 3 dalyje pateikianti bendrą KIAVPS sąvoką, buvo priimta tik 1985 metais. Be to, nors Direktyvos 85/611 1 straipsnio 3 dalies versijos prancūzų ir italų kalbomis, nurodydamos kolektyvinio investavimo subjektus, steigiamus pagal sutarčių teisę, vartoja tą pačią Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio sąvoką, bet taip nėra šios nuostatos versijose kitomis kalbomis, būtent anglų, vokiečių, danų ir olandų.

56 Be to, kalbant apie Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio taikymą sandoriams tarp kolektyvinio investavimo subjektų ir investuotojų (investicinių vienetų savininkų), visi kiti šios nuostatos aiškinimai, pagal kuriuos nuo PVM yra atleidžiamas kolektyvinio investavimo subjektų, steigiamų pagal sutarčių teisę arba pagal patikėjimo teisę, bet ne steigiamų pagal

įstatus, valdymas, prieštarauja mokesčių neutralumo principui, draudžiančiam PVM apmokestinimo atžvilgiu nevienodai traktuoti tokius pačius sandorius vykdančius ūkio subjektus, kuriuo būtent ir grindžiama bendra Šeštosios PVM direktyvos nustatyta PVM sistema (žr. 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Cimber Air*, C-382/02, Rink. p. I-8379, 23 ir 24 punktus, taip pat 2005 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Jyske Finans*, C-280/04, Rink. p. I-10683, 39 punktą).

57 Taigi reikia išnagrinėti specialių investicinių fondų „valdymo" sąvokos turinį.

58 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje ši sąvoka nėra išaiškinta.

59 Todėl ši nuostata turėtų būti aiškinama, atsižvelgiant į aplinkybes, kurioms esant ji buvo nustatyta, direktyvos tikslą ir jos struktūrą, ypač atkreipiant dėmesį į jos numatyto atleidimo nuo mokesčio *ratio legis* (šiuo klausimu žr. 2004 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Temco Europe*, C-284/03, Rink. p. I-11237, 18 punktą ir minėto sprendimo *Fonden Marselisborg Lystbådehavn 28 punktą).*

60 Šiuo atveju reikia priminti, kad kadangi Šeštosios direktyvos 13 straipsnyje numatyti atleidimo nuo mokesčio atvejai yra bendro principo, pagal kurį PVM yra mokamas už kiekvieną apmokestinamojo asmens atlygintinai suteiktą paslaugą, išimtys, jie yra aiškinami siaurai (šiuo atveju žr. 2003 m. birželio 12 d. Sprendimo *Sinclair Collins*, C-275/01, Rink. p. I-5965, 23 punktą ir 2003 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Taksatorringen*, C-8/01, Rink. p. I-13711, 36 punktą).

61 Iš direktyvos 85/611 1 straipsnio 2 dalies yra aišku, kad KIAVPS veikla yra pritraukto iš visuomenės kapitalo kolektyvinis investavimas į perleidžiamus vertybinius popierius. Iš tiesų iš pasirašančiųjų asmenų suteikto, perkant investicinius vienetus, kapitalo KIAVPS pasirašančiųjų asmenų naudai ir už atlyginimą sudaro ir valdo perleidžiamų vertybinių popierių portfelius (žr. 2004 m. spalio 21 d. Sprendimo *BBL*, C-8/03, Rink. p. I-10157, 42 punktą).

62 Kaip pastebėjo generalinė advokatė išvados 68 punkte, specialių investicinių fondų valdymo veiklos atleidimo nuo mokesčio, numatyto Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, tikslas yra pirmiausia palengvinti smulkiųjų investuotojų investavimą į investavimo subjektų investicinius vienetus. Šios nuostatos 6 papunktis siekia užtikrinti, kad bendra PVM sistema būtų fiskaliai neutrali pasirenkant tiesioginį investavimą į investicinius vienetus arba investavimą tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektams.

63 Taigi šiame atleidime nuo mokesčio numatytos veiklos yra būdingos kolektyvinio investavimo subjektų veiklai.

64 Todėl, neskaitant investicijų valdymo paslaugų, į Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio taikymo apimtį patenka pačių kolektyvinio investavimo subjektų administravimas, kaip nurodyta iš dalies pakeistos Direktyvos 85/611 II priede, skiltyje „Administravimas", kuris yra funkcijos, būdingos kolektyvinio investavimo subjektams.

65 Priešingai, ši nuostata nenumato kolektyvinio investavimo subjektų depozitoriumo funkcijų, pavyzdžiui, nurodytų Direktyvos 85/611 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 14 straipsnio 1 ir 3 dalyse. Iš tiesų šios funkcijos kyla ne iš kolektyvinio investavimo subjektų valdymo, bet iš jų veiklos kontrolės ir priežiūros, o siekiamas tikslas yra užtikrinti, kad kolektyvinio investavimo subjektų valdymas būtų atliekamas pagal įstatymą.

66 Dėl fondų administravimo ir apskaitos paslaugų, suteiktų trečiojo asmens – valdytojo, reikia pirmiausia priminti, kad, kaip ir pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 3 ir 5 papunkčius atleidžiama nuo mokesčio veikla (žr. 1997 m. birželio 5 d. Sprendimo *SDC*, C-2/95, Rink. p. I-3017), specialių investicinių fondų valdymas, numatytas minėto straipsnio 6 papunktyje, aiškinamas pagal suteiktas paslaugas, o ne pagal paslaugų teikėją ar paslaugų gavėją.

67 Be to, Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio turinys iš esmės neatmeta galimybės, kad specialių investicinių fondų valdymą sudaro kelios skirtingos paslaugos, kurias galima priskirti „specialių investicinių fondų valdymo" sąvokai šios nuostatos prasme ir kurioms gali būti taikomas joje numatytas atleidimas nuo mokesčio, net jei jas suteikė trečiasis asmuo – valdytojas (dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio žr. minėto sprendimo *SDC* 64 punktą, o dėl šios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 5 papunkčio – 2001 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *CSC Financial Services*, C-235/00, Rink. p. I-10237, 23 punktą).

68 Šiomis aplinkybėmis pagal mokesčių neutralumo principą ūkio subjektai gali pasirinkti veiklos modelį, kuris griežtai ekonominiu požiūriu jiems labiausiai tinka, nepatirdami grėsmės, kad jų veiklai nebus taikomas atleidimas nuo mokesčio, numatytas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje.

69 Iš to yra aišku, kad valdymo paslaugos, suteiktos trečiojo asmens – valdytojo, iš esmės patenka į Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio taikymo sritį.

70 Tačiau tam, kad būtų laikomos atleista nuo mokesčio veikla pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį, administracinio fondų valdymo ir apskaitos paslaugos, suteiktos trečiojo asmens – valdytojo, turi sudaryti atskirą grupę, kai atliekamos 6 papunktyje numatytoms paslaugoms būdingos ir esminės funkcijos (dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 5 papunkčio žr. minėtų sprendimų *SDC* 66 punktą ir *CSC Financial Services* 25 punktą).

71 Taigi suteiktos paslaugos turi turėti būdingus ir esminius specialių investicinių fondų valdymo bruožus. Paprasčiausioms materialioms ar techninėms paslaugoms, pavyzdžiui, informacinės sistemos įdiegimui, Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis netaikomas (dėl 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio žr. minėto sprendimo *SDC* 66 punktą).

72 Todėl reikia konstatuoti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, kad administracinio fondų valdymo ir apskaitos paslaugos, suteiktos trečiojo asmens – valdytojo, priskirtinos „specialių investicinių fondų valdymo“ sąvokai šios nuostatos prasme, jei jos sudaro atskirą grupę ir yra būdingos ir esminės specialių investicinių fondų valdymui.

73 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reikia nustatyti, ar pagrindinėje byloje ginčijamos paslaugos atitinka šiuos kriterijus.

74 Iš to, kas pasakyta, yra aišku, kad į antrąjį ir trečiąjį klausimą reikia atsakyti, jog Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje numatyta „specialių investicinių fondų valdymo" sąvoka apima administracinio fondų valdymo ir apskaitos paslaugas, suteiktas trečiojo asmens – valdytojo, jei jos sudaro atskirą grupę ir yra būdingos ir esminės specialių investicinių fondų valdymui. Priešingai, ši sąvoka neapima depozitoriumo funkcijoms, pavyzdžiui, murodytoms Direktyvos 85/611 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 14 straipsnio 1 ir 3 dalyse, priskiriamų paslaugų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

75 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Specialių investicinių fondų „valdymo" sąvoka, numatyta 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1, toliau – Šeštoji direktyva) 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, kurios turinio valstybės narės negali keisti.**

2. Šeštosios direktyvos 77/388/EEB 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje numatyta „specialių investicinių fondų valdymo“ sąvoka apima administracinio fondų valdymo ir apskaitos paslaugas, suteiktas trečiojo asmens –valdytojo, jei jos sudaro atskirą grupę ir yra būdingos ir esminės specialių investicinių fondų valdymui.

Priešingai, ši sąvoka neapima depozitoriumo funkcijoms, pavydžiui, nurodytoms 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 14 straipsnio 1 ir 3 dalyse, priskiriamų paslaugų.

Parašai.